

Kirjaamo.vm@gov.fi

Viite: VN/3408/2022

Lausunto Valtionneuvoston asetuksesta hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022 annetun asetuksen muuttamiseen (VN/3408/2022).

HUS antaa kunnioittavasti seuraavan pyydetyn lausunnon Valtionneuvoston asetuksesta hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022 annetun asetuksen muuttamiseen (VN/3408/2022).

Esitetty rahanjakomalli:

HUS pitää hyvänä esitettyä hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän valmistelurahoituksen rahanjakomallia, jossa tarpeeseen perustuva harkinnanvarainen rahoitusosuus korostuu (4/5) ja asukasluokun perustuva osuus on pienempi (1/5).

HUSille esitetty rahoitus:

HUSille esitetään harkinnanvaraisesta rahoituksesta kahden miljoonan euron määrärahaa, jonka HUS arvioi olevan täysin riittämätön välttämättömiin ICT-muutoksiin. HUS perustelee arviotaan seuraavasti:

- HUSilla on Uudenmaan alueen laajuisia (nykyinen Uudenmaan alue jakautuu sotepe-uudistuksessa neljään hyvinvointialueeseen ja Helsingin kaupungin muodostamaan 4+1 kokonaisuuteen), erityisvastuualueajuisia ja valtakunnallisia hoitovastuita ja asiakas- ja potilastietoliikennettä, joihin kaikkien hyvinvointialueiden organisaatioiden muodostuminen vaikuttaa. HUSilla on integraatioita yli 500 toimijan eri tietojärjestelmiin, mikä tarkoittaa, että HUSin järjestelmien integraatiot tulee suunnitella, toteuttaa, testata ja viedä tuotantoon vielä laajemmin kuin muissa, enemmän paikallisilla hyvinvointialueilla. Integraatioiden riittämättömällä resurssoinnilla on vaikutuksia potilasturvallisuuteen ja hoidon sujuvuuteen myös eri hyvinvointialueiden kesken ja välillä. Vuosittain HUSiin tulee ja HUSista lähtee yhteensä 360 miljoonaa sähköistä sanomaa, joiden toimivuus vaatii erityistä resurssointia jo vuodesta 2022 alkaen;

17.2.2022

- HUSille on osoitettu lainsäädännössä (615/2021 8 §) myös sellaisia uusia tieto- ja tiedolla johtamiseen ja toiminnan analysointiin liittyviä tehtäviä, joiden toteuttamiseen ei ole osoitettu riittävää resurssointia. Jotta HUSilla olisi valmius sote-uudistuksen asettamien uusien tehtävien suorittamiseen, on niiden suunnittelu ja toteutus on aloitettava jo vuonna 2022; ja
- Uudenmaan erillisratkaisun myötä eri rekisterinpitäjien digitaalisten terveydenhuollonpalveluiden toimivuus ja palveluintegraation tuottaminen tehokkaasti tulee vaatimaan muutoksia käytössä oleviin asiakas- ja potilastietojärjestelmiin.

Tarkasteltaessa Uudenmaan aluetta erikoissairaanhoidon ja yliopistollisen sairaalatoiminnan kokonaisuutena HUS huomauttaa esitetyn harkinnanvaraisen avustuksen olevan liian niukka suhteessa muihin vastaaviin hyvinvointialueisiin, joiden alueella toimii yliopistollinen sairaala. Muiden yliopistosairaala-hyvinvointialueiden osalta esitettyjen avustusten määrä on 23-89 % suurempi kuin Uudenmaan alueelle esitetty avustus. Uudenmaan alueella rekisterien pito pysyy hajautettuna, joka tarkoittaa sitä, että ICT-muutoksissa ei saavuteta samanlaisia synergiaetuja kuin muilla yliopistohyvinvointialueilla. Uudenmaan alueella toteuttavilla terveydenhuollon tietojärjestelmä- ja organisaatiomuutoksilla on merkittäviä kerrannaisvaikutuksia HUSin toimintaan.

Määrärahalaskelmassa hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja HUS on luokiteltu neljään eri kategoriaan harkinnanvaraisen rahoituksen perusteella: small (ei harkinnanvaraista rahoitusta), medium (osa harkinnanvaraista rahoitusta), large (merkittävästi harkinnanvaraista rahoitusta) ja extralarge (erityisesti harkinnanvaraista rahoitusta). HUSin luokitus laskelmassa on small (ei harkinnanvaraista rahoitusta), joka ei huomioi em. HUSin erityispiirteitä ja toiminnan laajuutta ja monimutkaisuutta ja riippuvuuksia moniin rajapintoihin. HUS esittää, että välttämättömien ICT-muutosten harkinnanvaraista rahoitusta myönnettäessä HUS luokiteltaisiin asemansa ja palvelujensa perusteella vähintään kategoriaan medium (osa harkinnanvaraista rahoitusta), mutta oikeammin large-kategoriaan.

Edellä mainittujen kohtien perusteella HUS esittää, että harkinnanvaraista rahoitusta nostettaisiin esitetystä kahdesta (2) miljoonasta eurosta kuuteen (6) miljoonaan euroon, mutta mielellään 10 miljoonaan euroon (tämän jakoesitys esitetty alla sulkeissa). Rahoitus kohdentuisi HUSin omaan työhön ja tietojärjestelmätoimittajilta ostettavaan asiantuntijatyöhön seuraavasti:

- a. ICT-infrastruktuurin järjestelmät 1,6 milj. euroa (+1 milj. euroa)

Integraatioiden muutosten suunnittelu, toteutus, testaaminen ja tuotantoon siirto
3 000 htpv.

17.2.2022

b. Toimialariippumattomat hallinnon järjestelmät 2,8 milj. euroa (+2 milj. euroa)

Tiedolla johtamisen tietomallien suunnittelu ja toteutus, asiakas- ja organisaatiolas-
kutuksen muutokset sekä koodistoihin ja luokitusten hallintaan liittyvät muutokset
3 200 htpv.

c. Toimialasidonnaiset järjestelmät 1,2 milj. euroa (+ 1milj euroa)

Asiakas- ja potilastietojärjestelmien muutokset, kliinisten tukipalveluiden ja lääkin-
täteknisten järjestelmien muutokset sekä Kansalaisen digitaaliset palvelut -tietojär-
jestelmän muutokset 2 900 htpv

d. Muut järjestelmät 0,4 milj. euroa

Kohteliaimmin,

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Matti Bergendahl

toimitusjohtaja

Jari Finnilä

talousjohtaja